Where is your line?

איפה אתה שם את הקו?

A teaching by
Geshe Michael
& Christie McNally

From Master Shantideva's
Guide to the Warrior's Way of Life

הרצאה של גשה מייקל וקריסטי מקנלי
מתוך "*המדריך ללוחם הרוח*"
מאת מאסטר שנטידווה

Tel Aviv, Israel
June 13, 2005

תל-אביב, ישראל
13 ביוני, 2005

Verse 89

פסוק 89

།དེ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིས།
།དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་བྱས་ནས།
།རྣམ་རྟོག་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་།
།བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྒོམ་པར་བྱ།

dela sokpay nampa yi
wenpay yunten samje ne
namtok nyewar shiwa dang
jangchup sem ni gompar ja

एवमादिभिराकारैर्विवेकगुणभावनात्।
उपशान्तवितर्कः सन् बोधिचित्तं तु भावयेत्॥८९॥

evam adibhirakarair viveka guna bhavanat
upashanta vitarkah san bodhichittam tu bhavayet

Think of these considerations
And others as well, contemplate
The benefits of isolation.
Put an end to useless
Thoughts, and meditate upon
The wish for enlightenment.

חשוב נא על אלו ועל דומיהם,
הרהר במעלות של בדידות.
הרגע לחלוטין מחשבה בטלה,
והגה בשאיפה להארה.

Verse 90

פסוק 90

།བདག་དང་གཞན་དུ་མཉམ་པ་ནི།
།དང་པོ་ཉིད་དུ་འབད་དེ་བསྒོམ།
།བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་མཉམ་པས་ན།
།ཐམས་ཅད་བདག་བཞིན་བསྲུང་བར་བྱ།

dak dang shendu nyampa ni
dangpo nyidu be de gom
dedang duk-ngel nyampe na
tamche dakshin sungwar ja

परात्मसमतामादौ भावयेदेवमादरात् ।

समदुःखसुखाः सर्वे पालनीया मयात्मवत् ॥९० ॥

para-atma samatamadau bhavayed evam adarat
sama duhkha sukhah sarve palaniya maya-atmavat

From the very beginning exert yourself
In the practice of treating others
And yourself the same.
When the happiness and the sufferings
Are the same, then you will care for all
Just as you do yourself.

בתחילה השקע מאמץ בהגייה
על השוויון שבינך לבין רעך.
ועת אושרו וכאבו ישוו לשלך –
אז גם לו ולך תשווה דאגתך.

Verse 91
פסוק 91

།ལག་པ་ལ་སོགས་དབྱེ་བ་རྣམ་མང་ཡང་།
།ཡོངས་སུ་བསྲུང་བྱའི་ལུས་སུ་གཅིག་པ་ལྟར།
།དེ་བཞིན་འགྲོ་བ་ཐ་དད་བདེ་སྡུག་དག
།ཐམས་ཅད་བདག་བཞིན་བདེ་བ་འདོད་མཉམ་གཅིག །

lakpa la sok yewa nammang yang
yongsu sunjay lusu chikpa tar
deshin drowa tade deduk dak
tamche dakshin dewa du-nyam chik

हस्तादिभेदेन बहुप्रकारः कायो यथैकः परिपालनीयः ।
तथा जगद्भिन्नमभिन्नदुःख सुखात्मकं सर्वमिदं तथैव ॥९१ ॥

hasta-adi bhedena bahu prakarah kayo yathaikah paripalaniyah
tatha jagad bhinnam abhinna duhkha sukha-atmakam sarvam idam tathaiva

There are many separate parts, the hands
And all the rest, but we dearly care
For them all, as a single body.
Just so shall I work for the happiness of every different being,
Treating all as equal, all as one,
Thinking of their joy and pain as if it were my own.

ידיים וחלקים מרובים לגופי,
ובכל זאת לו אדאג כגוף יחידי;
כשלי הוא אושרם וסבלם של ברואים;
בה במידה, כאחד, הם באושר רוצים.

Verse 92
פסוק 92

།གལ་ཏེ་བདག་གི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས།
།གཞན་གྱི་ལུས་ལ་མི་གནོད་པ།
།དེ་ལྟའང་དེ་བདག་སྡུག་བསྔལ་དེ།
།བདག་ཏུ་ཞེན་པས་མི་བཟོད་ཉིད།

gelte dakki duk-ngel gyi
shengyi lu la minupa
deta-ang dedak duk-ngel de
daktu shenpe misu nyi

यद्यप्यन्येषु देहेषु मद्दुःखं न प्रबाधते ।
तथापि तद्दुःखमेव ममात्मस्नेहदुःसहम् ॥९२ ॥

yadyapyanyeshu deheshu mad duhkham na prabadhate
tatha-api tad duhkham eva mam atma sneha duhsaham

Suppose you object, and say
That your pain never hurts
The body of another.
Even so your pain is something
You can't bear for just one reason:
Your grasping to yourself.

ושמא תאמר: "הכאב שיש לי
לגופו של אחר לא מכאיב"!
אלא שכאבך קשה הוא מנשוא
רק משום שנאחז אתה ב"אני"!

Verse 93
פסוק 93

།དེ་བཞིན་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དག
།བདག་ལ་འབབ་པར་མི་འགྱུར་ཡང་།
།དེ་ལྟའང་དེ་བདག་སྡུག་བསྔལ་དེ།
།བདག་ཏུ་ཞེན་པས་བཟོད་པར་དཀའ།

deshin shengyi duk-ngel dak
dakla bappar mingyur yang
deta-ang dedak duk-ngel de
daktu shenpay supar ka

तथा यद्यप्यसंवेद्यमन्यद्दुःखं मयात्मना ।
तथापि तस्य तद्दुःखमात्मस्नेहेन दुःसहम् ॥९३ ॥

tatha yadyapya samvedyam anyad duhkham maya-atmana
tatha-api tasya tad duhkham atma snehena duhsaham

Just so even though it's true
That sufferings others feel
Never come and strike you,
Still it is your suffering,
Since you'll find them hard to bear
Once you grasp to yourself.

כך גם, למרות שכאב הזולת
בך אינו בא ופוגע, בכל זאת
כאב הוא, וקשה לשאתו,
בשל אותה אחיזה ב"עצמי".

Verse 95
פסוק 95

།གང་ཚེ་བདག་དང་གཞན་གཉི་ག
།བདེ་བ་འདོད་དུ་མཚུངས་པ་ལ།
།བདག་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ན།
།གང་ཕྱིར་བདག་གཅིག་བདེ་བར་བརྩོན།

gangtse dakdang shen nyiga
dewa dudu tsungpa la
dakdang kyepar chi yu na
gangchir dakchik dewar tsun

यदा मम परेषां च तुल्यमेव सुखं प्रियम्।
तदात्मनः को विशेषो येनात्रैव सुखोद्यमः॥९५॥

yada mama paresham cha tulyam eva sukham priyam
tad atmanah ko vishesho yenatraiva sukhodyamah

Given the fact that both myself
And others are exactly the same
In wanting happiness,
What difference could there ever be
Between us, what reason that I work
Only for happiness for myself?

מאחר שאני וגם זולתי
בה במידה בכל אושר רוצים,
מה הבדל יש בינו לביני?
מדוע אעמול אך ורק לאושרי?

Verse 96
פסוק 96

།གང་ཚེ་བདག་དང་གཞན་གཉི་ག
།སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་མཚུངས་པ་ལ།
།བདག་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ན།
།གང་ཕྱིར་གཞན་མིན་བདག་སྲུང་བྱེད།

gangtse dak dang shen nyiga
duk-ngel mindu tsungpa la
dak dang kyepar chi yu na
gangchir shenmin dak sungje

यदा मम परेषां च भयं दुःखं च न प्रियम्
तदात्मनः को विशेषो यत्तं रक्षामि नेतरम् ॥९६॥

yada mama paresham cha bhayam duhkham cha na priyam
tad atmanah ko vishesho yat tam rakshami netaram

Given the fact that both myself
And others are exactly the same
In not wanting pain,
What difference could there ever be
Between us, what reason that I protect
Myself and not all others?

מאחר שאני וגם זולתי
בה במדה שום כאב לא רוצים,
מה הבדל יש בינה לביני?
מדוע אגן אך ורק על עצמי?

Verse 97
97 פסוק

།གལ་ཏེ་དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་བས།
།བདག་ལ་མི་གནོད་ཕྱིར་མི་བསྲུང་།
།མ་འོངས་པ་ཡི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་།
།གནོད་མི་བྱེད་ན་དེ་ཅི་བསྲུང་།

gelte dela duk-ngelwe
dakla minu chir misung
ma-ongpayi duk-ngel yang
nu mije na de chi sung

तद्दुःखेन न मे बाधेत्यतो यदि न रक्ष्यते
नागामिकायदुःखान्मे बाधा तत्केन रक्ष्यते ९७

tad duhkhena na me badhet yato yadi na rakshyate
nagami kaya duhkhan me badha tat kena rakshyate

Suppose you say that the reason why
You don't protect them is that their pain
Doesn't cause hurt to you.
Why then do you protect yourself
From future pain, since it doesn't
Do hurt to you either?

אם תאמר: "מדוע עלי להגן עליהם,
הלא כאבם לי איננו מכאיב."
אז מדוע תתגונן מכאב של עתיד?
גם הוא, ברגע זה, לך לא מכאיב!

Verse 99

פסוק 99

།གང་ཚེ་གང་གི་སྡུག་བསྔལ་གང་།

།དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྲུངས་ན།

རྐང་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལག་པས་མིན།

།ཅི་ཕྱིར་དེས་ནི་དེ་བསྲུང་བྱ།

gangtse ganggi duk-ngel gang
deni de-nyi kyi sung na
kangpay duk-ngel lakpe min
chichir deni de lungja

यदि यस्यैव यद्दुःखं रक्ष्यं तस्यैव तन्मतम्

पाददुःखं न हस्तस्य कस्मात् तत्तेन रक्ष्यते ९९

yadi yasyaiva yad duhkham rakshyam tasyaiva tan matam
pada duhkham na hastasya kasmat tat tena rakshyate

And suppose that any particular pain
Were only something a particular one
Had to care about; if this
Were the case, then a pain in the foot
Would be nothing for the hand
Why then does it care?

ואם כאבו של יחיד
אך ורק ענינו הוא בלבד,
וכאב של הרגל ביד לא יגע,
אז מדוע תחוש לה היד לעזרה?

Verse 100
פסוק 100

།གལ་ཏེ་རིགས་པ་མིན་ཡང་འདིར།
།བདག་ཏུ་འཛིན་པས་འཇུག་ཅེ་ན།
།བདག་གཞན་མི་རིགས་གང་ཡིན་ཏེ།
།ཅི་ནུས་པར་ནི་སྤང་བྱ་ཉིད།

gelte rikpa minyang dir
daktu dzinpe jukche na
dakshen mirik gang yin te
chi nupar ni pangja nyi

अयुक्तमपि चेदेतदहंकारात्प्रवर्तते
यदयुक्तं निवर्त्यं तत् स्वमन्यच्च यथाबलम् ॥१०० ॥

ayuktam api ched etad ahangkarat pravartate
yad ayuktam nivartyam tat svam anyach-cha yatha balam

Suppose you say that, although that's wrong,
You engage in this case due to the fact
That you hold onto a self.
This "self" and "other" though are very
Wrong, and nothing but something you should
Reject, with all the strength you have.

אם תאמר: "אז מה אם זה לא הגיוני,
כך אנהג משום זיקתי לעצמי" –
"אני" ו"אחר" אלו בטעות מקורם,
ובכל כחך חובתך לדחותם.

Verse 101
פסוק 101

།རྒྱུད་དང་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
།ཕྲེང་བ་དམག་ལ་སོགས་བཞིན་བརྫུན།
།སྡུག་བསྔལ་ཅན་གང་དེ་མེད་པ།
།དེས་འདི་སུ་ཞིག་སྤང་བར་འགྱུར།

gyu dang tsok she jawa ni
trengwa mak la sok shen dzun
duk-ngel-chen gang de mepa
dendi sushik pangwar gyur

संतानः समुदायश्च पंक्तिसेनादिवन्मृषा
यस्य दुःखं स नास्त्यस्मात् कस्य तत् स्वं भविष्यति ॥१०१॥

santanah samudayash cha pangkti senadivan mirsha
yasya duhkham sa nastyasmat kasya tat svam bhavishyati

The things we call a "continuum" and
A "collection" are unreal; they're like
A string of things, or an army.
That of one with suffering
Doesn't exist at all; so who
Is he that could ever control it?

אותם שקרויים הם "רצף" ו-"מקבץ"
הנם אשליה, כמו מחרוזת וצבא;
זה שסובל – כלל אינו בנמצא,
לא תוכל לאתר בעליו!

Verse 102
פסוק 102

།སྡུག་བསྔལ་བདག་པོ་མེད་པར་ནི།
།ཐམས་ཅད་བྱེ་བྲག་མེད་པ་ཉིད།
།སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ཕྱིར་དེ་བསལ་བྱ།
།ངེས་པས་དེར་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ།

duk-ngel dakpo mepar ni
tamche jedrak mepa nyi
duk-ngel yinchir de selja
ngepe derni chishik ja

अस्वामिकानि दुःखानि सर्वण्येवाविशेषतः
दुःखत्वादेव वार्याणि नियमस्तत्र किंकृतः ॥१०२॥

asvamikani duhkhani sarvanyevavisheshatah
duhkhatvad eva varyani niyamas tatra kim kirtah

Since the one who controls the pain
Does not exist, there can be no
Distinctions among then any.
If something is a kind of pain,
Then it's something to remove; what use
Is saying that it's fixed here?

ומאחר שלסבל אין כל בעלים –
הרי אין גם ממש בשום אבחנה:
משום שהוא סבל – אותו יש לסיים!
מה טעם לנסות אותו לשייך?

Verse 103
פסוק 103

།ཅི་ཕྱིར་ཀུན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི།
།བཟློག་པར་བྱ་ཞེས་བརྩད་དུ་མེད།
།གལ་ཏེ་བཟློག་ནའང་ཐམས་ཅད་བཟློག
།དེ་མིན་བདག་ཀྱང་སེམས་ཅན་བཞིན།

chichir kungyi duk-ngel ni
dokpar jashe tsedu me
gelte dokna-ang tamche dok
demin dak kyang semchen shin

दुःखं कस्मान्निवार्यँ चेत् सर्वेषामविवादतः
वार्यँ चेत्सर्वमप्येवं न चेदात्मनि सर्ववत् ॥१०३॥

duhkham kasman nirvayam chet sarvesham avivadatah
varyam chet sarvam apyevam na ched atmani sarvavat

You can't continue your argument
Of asking why the pains of all
Are something you must stop.
If you're going to stop it, then
You must stop all of it; if not,
Then mine's like other beings'.

"מדוע צריך כל כאב לחסל?"
בטיעון שכזה אין יותר מה להמשיך.
אם יש לחסלו – יש לחסל את כולו;
ואם לא – דין סבלם כסבלי.

Verse 104
פסוק 104

།སྙིང་རྗེ་སྡུག་བསྔལ་མང་གྱུར་པ།
།ཅི་ཕྱིར་ནན་གྱིས་བསྐྱེད་ཅེ་ན།
།འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་བྱས་ན།
།ཇི་ལྟར་སྙིང་རྗེ་སྡུག་བསྔལ་མང་།

nyingje duk-ngel mang gyurpa
chichir nengyi kyeche na
droway duk-ngel samje na
jitar nyingje duk-ngel mang

कृपया वहु दुःखं चेत् कस्मादुत्पद्यते बलात्।
जगद्दुःखं निरूप्येदं कृपादुःखं कथं बहु ॥१०४ ॥

kirpaya vahu duhkham chet kasmad utpadyate balat
jagad duhkham nirupyedam kirpa duhkham katham bahu

Suppose you object:
“With compassion, the pain is more;
Why work extra for that?”
If you really reflect on the pain
Of all living beings, how could compassion
Ever bring more pain?

"החמלה את הסבל בלבי רק תגביר,
אז מדוע לטרוח ואותה להעיר?"
- אם באמת בסבלן של בריות תהגה,
איך תטען כי חמלה את הסבל תרבה?

Verse 111
פסוק 111

།གོམས་པ་ཡིས་ནི་གཞན་དག་གི
།ཁུ་བ་ཁྲག་གི་ཐིགས་པ་ལ།
།དངོས་པོ་མེད་པར་གྱུར་ཀྱང་ནི།
།བདག་གོ་ཞེས་ནི་ཤེས་པ་ལྟར།

gompa yini shendakki
khuwa trakki tikpa la
ngupo mepar gyur kyang ni
dakko sheni shepa tar

अभ्यासादन्यदीयेषु शुक्रशोणितबिन्दुषु
भवत्यहमिति ज्ञानमसत्यपि हि वस्तुनि ॥१११ ॥

abhyasad anyadiyeshu shukra shonita bindushu
bhavatyahamiti jnyanam asatyapi hi vastuni

By accustoming yourself to the idea,
You have learned to think of
A few drops of semen and blood
That belong to other people
As being yourself, even though
There's no such thing at all.

בכחו של הרגל למדת לזהות
טפות זרע ודם השייכות לזולת
כאילו היו הם אתה עצמך, למרות
שדבר זה כלל אינו בנמצא!

Verse 112
פסוק 112

།དེ་བཞིན་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་ཡང་།
།བདག་ཅེས་ཅི་ཡི་ཕྱིར་མི་གཟུང་།
།བདག་གི་ལུས་ནི་གཞན་དག་ཏུའང་།
།བཞག་པ་དེ་ལྟར་དཀའ་བ་མེད།

deshin shengyi lula yang
dakche chiyichir misung
dakki luni shendak tu'ang
shakpa detar kawa me

तथाकायोन्यदीयोपि किमात्मेति न गृह्यते
परत्वं तु स्वकायस्य स्थितमेव न दुष्करम् ॥११२ ॥

tatha kayonyadiyopi kim atmeti na girhyate
paratvam tu svakayasya sthitam eva na dushkaram

Why then do you say you cannot
Think of the bodies of other people
As being yourself as well?
There isn't any difficulty
In deciding that the bodies of others
Are your own body too.

מדוע אם כך אל גופו של אחר
לא תוכל להתייחס כאל שלך ?
אין שום קושי ללמוד להגדירו כשלך,
וכך גם לתפוס את גוף זולתך.

Verse 113

פסוק 113

།བདག་ཉིད་སྐྱོན་བཅས་གཞན་ལ་ཡང་།
།ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོར་ཤེས་བྱས་ནས།
།བདག་འཛིན་ཡོངས་སུ་དོར་བ་དང་།
།གཞན་བླང་བ་ནི་བསྒོམ་པར་བྱ།

daknyi kyuche shen la yang
yunten gyatsor sheje ne
dakndzin yongsu dorwa dang
shen langwa ni gompar ja

ज्ञात्वा सदोषमात्मानं परानपि गुणोदधीम्

आत्मभावपरित्यागं परादानं च भावयेत् ॥११३॥

jnyatva sadesham atmanam paranapi gunodadhim
atma bhava parityagam para danam cha bhavayet

Come to understand that for
Myself it's wrong, but for all others
An ocean of fine qualities.
Discard completely your habit of caring
For yourself, and learn to take on
Every other being.

אם תפניהו לעבר עצמך - הוא מפגע,
אך לעבר אחר - הוא ים של סגולה;
כך ראי, וזנחי לחלוטין אחיזה בעצמך,
הרגילי עצמך להתמקד בזולתך!

Verse 115

פסוק 115

།ཇི་ལྟར་བདག་མེད་ལུས་འདི་ལ།
།གོམས་པས་བདག་གི་བློ་བྱུང་བ།
།དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཡང་།
།གོམས་པས་བདག་བློ་ཅིས་མི་སྐྱེ།

jitar dakme lu di la
gompe dakki lo jungwa
deshin semchen shen la yang
gompe daklo chi mikye

यथात्मबुद्धिरभ्यासात् स्वकायेस्मिन् निरात्मके
परेष्वपि तथात्मत्वं किमभ्यासान्न जायते ॥११५॥

yathatma buddhir abhyasat svakayesmin niratmake
pareshvapi tatatmatvam kim abhyasan na jayate

Because you've gotten used to it,
You're able to think "it's mine" of this body,
Which actually has no self.
Why do you say then you could never
Learn to think of others as "me"
If you got used to it?

בכוחו של הרגל עצמך תזהה
בגוף אשר כל עצמיות הוא חסר;
מדוע אם כך, שלא תתרגל
כעצמך גם לתפוס כל ברואי התבל?

Verse 116
פסוק 116

།དེ་ལྟ་ན་ནི་གཞན་གྱི་དོན།
།བྱས་ཀྱང་ངོ་མཚར་རློམ་མི་འབྱུང་།
།བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཟས་ཟོས་ནས།
།ལན་ལ་རེ་བ་མི་འབྱུང་བཞིན།

deta nani shen gyi dun
jekyang ngotsar lom minjung
daknyi kyi ni se su ne
len la rewa minjung shin

एवं परार्थं कृत्वापि न मदो न च विस्मयः
आत्मानं भोजयित्वैव फलाशा न च जायते ॥११६ ॥

evam parartham kirtvapi na mado na cha vismayah
atmanam bhojayitvaiva phalasha na cha jayate

If you could then you would never
Feel that it was strange, nor conceited,
When you worked for others.
You don't expect congratulations
From yourself whenever you eat
Your dinner for yourself.

שכן אז, עת למען הזולת תעמול -
שום גאווה בלבך לא תעור;
בדיוק כפי שאינך מצפה לתודה
בעת שלעצמך תגיש ארוחה.

Verse 119
פסוק 119

།དཀའ་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་མི་བྱ་སྟེ།
།འདི་ལྟར་གོམས་པའི་མཐུ་ཡིས་ནི།
།གང་གི་མིང་ཐོས་འཇིགས་པ་ཡང་།
།དེ་ཉིད་མེད་ན་མི་དགར་འགྱུར།

kale chirndok mija te
ditar gompay tuyi ni
ganggi mingtu jikpa yang
de-nyi mena migar gyur

दुष्करान्न निवर्तेत यस्माद्भ्यासशक्तितः ।
यस्यैव श्रवणात् त्रासस्तेनैव न विना रतिः ॥११९॥

dushkaran na nivarteta yasmad abhyasa shaktitah
yasyaiva shravanat trasas tenaiva na vina ratih

Never turn back just because
It gets hard; the power of practicing
Something regularly is such that,
Whenever they're gone, you'll come to miss
A person whose very name
Once made you afraid.

אל תניח לקושי להוות הרתעה!
בכוחו של תרגול להביא לידי כך
שתסרב להפרד אף ממי שבעבר
רק שמו בגופך העביר חלחלה!

Verse 129
פסוק 129

།འཇིག་རྟེན་བདེ་བ་ཇི་སྙེད་པ།
།དེ་ཀུན་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་།
།འཇིག་རྟེན་སྡུག་བསྔལ་ཇི་སྙེད་པ།
།དེ་ཀུན་རང་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་།

jikten dewa jinyepa
dekun shen de dule jung
jikten duk-ngel jinyepa
dekun rang de dule jung

ये केचिद् दुःखिता लोके सर्वे ते स्वसुखेच्छया ।
ये केचित् सुखिता लोके सर्वे तेऽन्यसुखेच्छया ॥१२९॥

ye kechid duhkhita loke sarve te svasukhech-chaya
ye kechit sukhita loke sarve tenyasukhech-chaya

The total amount of happiness
That exists in the world has come from
Wanting to make others happy.
The total amount of suffering
That exists in the world has come from
Wanting to make yourself happy.

כל אושר שיש, בכל התבל,
בא מלרצות באושרו של אחר.
כל סבל שיש, בתבל רבתי,
בא מלרצות באושר שלי.

Verse 134
פסוק 134

།འཇིག་རྟེན་དག་ན་འཚེ་བ་གང་ཡོད་དང་།
།འཇིགས་དང་སྡུག་བསྔལ་ཇི་སྙེད་ཡོད་གྱུར་པ།
།དེ་ཀུན་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་བྱུང་ན།
།འདྲེ་ཆེན་དེས་ཀོ་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ།

jikten dakna tsewa gangyu dang
jikdang duk-ngel ji-nye yu gyurpa
dekun daktu dzinpa le jungna
drechen deko dakla chishik ja

उपद्रवा ये च भवन्ति कोके यावन्ति दुःखानि भयानि चैव ।
सर्वाणि तान्यात्मपरिग्रहेण तत्किं ममानेन परिग्रहेण ॥१३४ ॥

upadrava ye cha bhavanti koke yavanti duhkhani bhayani chaiva
sarvani tanya-atma parigrahena tat kim mamanena parigrahena

Every single harm that comes in this
Entire world, every fear that comes, and so too
Every pain that ever comes,
Comes from grasping to myself;
What use for me then is this,
The single greatest demon?

כל סבל שיש בכל התבל,
כל כאב, כל יגון, כל אימה,
מאחיזה בעצמי יבואו כולם –
מה צורך לי יש בשד כה נורא?

Verse 135
פסוק 135

།བདག་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་བཏང་ན།
།སྡུག་བསྔལ་སྤང་བར་མི་ནུས་ཏེ།
།ཇི་ལྟར་མེ་ནི་མ་བཏང་ན།
།སྲེག་པ་སྤོང་བར་མི་ནུས་བཞིན།

daknyi yongsu matang na
duk-ngel pangwar minu te
jitar meni matang na
sekpa pongwar minu shen

आत्मानमपरित्यज्य दुःखं त्यक्तुं न शक्यते ।
यथाग्निमपरित्यज्य दाहं त्यक्तुं न शक्यते ॥१३५ ॥

atmanam aparityajya duhkham tyaktum na shakyate
yatha-agnim aparityajya daham tyaktum na shakyate

Until the day that you give up
Your own self, you'll not be able
To stop the suffering.
Until the day that you let go
Of fire, you will not be able
To stop your hand from burning.

עד אשר על "אני" זה לא תוותר –
כל סבל שיש לא תוכל לחסל.
עד אשר מן האש לא תרפה –
תחושת הכוויה לא תכלה!

Verse 136
פסוק 136

།དེ་ལྟར་བདག་གནོད་ཞི་བ་དང་།
།གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བྱའི་ཕྱིར།
།བདག་ཉིད་གཞན་ལ་གཏང་བྱ་དང་།
།གཞན་རྣམས་བདག་བཞིན་གཟུང་བར་བྱ།

detar daknu shiwa dang
shengyi duk-ngel shijay chir
daknyi shenla tangja dang
shennam dakshin sungwar ja

तस्मात्स्वदुःखशान्त्यर्थं परदुःखशमाय च ।
ददाम्यन्येभ्य आत्मानं परान् गृह्णामि चात्मवत् ॥१३६ ॥

tasmat svaduhkha shantyartham para duhkha shamaya cha
dadamyanyebhya atmanam paran girhnami cha-atmavat

And so I shall give away my me
To others, and I will consider others
In the same way I do myself,
In order that I might put an end
To the pain that comes to me,
And the suffering of others as well.

וכך, על מנת כאבי להשקיט,
וגם את סבלו של אחר,
אקדיש את עצמי לטובת זולתי,
וכן גם אחשיב זולתי כעצמי!

Verse 137a, 138b
פסוק 137a, 138b

།བདག་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གྱུར་ཅེས།
།ཡིད་ཁྱོད་ངེས་པར་ཤེས་གྱིས་ལ།
།བདག་གིས་གཞན་ལ་ཁྱོད་བཙོང་གིས།
།སྐྱོ་བར་མ་སེམས་ཞོ་ཤ་ཕུལ།

dakni shengyi wanggyur che
yikyu ngepar she gyi la
dakki shenla kyutsong gi
kyowar masem shosha pul

अन्यसंबद्धमस्मीति निश्चयं कुरु मे मनः ।
त्वं विक्रीतो मयान्येषु बहुखेदमचिन्तयन् ॥१७० ॥

anya sambaddham asmiti nishchayam kuru me manah
tvam vikrito maya-anyeshu bahu khedam achintayam

Now you’ll have to realize,
My mind, that I’m a person
Who belongs to everyone else.
I have sold you now to others;
Don’t be discouraged,
Now earn your keep.

עליך, דעתי, זאת מוטל להבין:
אנכי כבר נתון לשליטת האחר!
הלא אנכי - לאחר מכרתיך!
התעשתי נא, וצאי, והרוויחי לחמך!

Verse 173
173 פסוק

།དེ་སྟེ་བདག་ནི་དགའ་འདོད་ན།
།རང་ལ་བདག་གིས་དགར་མི་བྱ།
།དེ་སྟེ་བདག་ནི་བསྲུང་འདོད་ན།
།གཞན་དག་རྟག་ཏུ་བསྲུང་བར་བྱ།

dete dakni gadu na
rangla dakki gar mija
dete dakni sungdu na
shendak taktu sungwar ja

न कर्तव्यात्मनि प्रीतिर्यद्यात्मप्रीतिरस्ति ते ।
यद्यात्मा रक्षितव्योऽयं रक्षितव्यो न युज्यते ॥१७३ ॥

na kartavya-atmani pritir yadya-atma pritir asti te
yadya-atma rakshitavyoyam rakshitavyo na yujyate

All that time I made myself unhappy,
Trying to make myself happy.
All this time I'll watch out for others,
And finally watch out for myself.

מעולם לא הצלחתי להיות מאושר
כל עוד התאמצתי למצוא את אושרי!
מעתה לזולת אקדיש דאגתי
ובכך, סוף כל סוף, גם אדאג לעצמי!